15.03.2018

Informē par iespējām samazināt izmaksas par elektroenerģiju

A/S “Sadales tīkli” informē par iespējām samazināt izmaksas par elektroenrģiju.

1. **Izvērtēt un samazināt nepieciešamo elektrotīkla pieslēguma jaudu**

Nepieciešamā elektrotīkla pieslēguma jauda ir atkarīga no tā, cik un kādas jaudas elektroiekārtas tiek darbinātas **vienlaicīgi** un kādas elektroiekārtas plānots iegādāties un lietot nākotnē. Jo vairāk un jaudīgākas elektroiekārtas tiek lietotas vienlaicīgi, jo lielāka elektrotīkla jauda ir nepieciešama. Visbiežāk klienti, aprēķinot nepieciešamo pieslēguma jaudu savam īpašumam, kļūdās, skaitot visu darbināmo elektroierīču jaudu kopā, tomēr jāņem vērā, ka elektrotīkla pieslēguma jauda ir tā jauda, kuru jūs varat darbināt vienlaicīgi un visbiežāk tie ir tikai 20% no visām elektroierīcēm. Tas jāņem vērā gan mājsaimniecībām, gan uzņēmumiem. Kā papildrīku nepieciešamās jaudas aprēķināšanai var izmantot AS “Sadales tīkls” mājas lapā www.sadalestikls.lv pieejamo *Slodzes aprēķināšanas kalkulatoru*, kas palīdzēs veikt aprēķinus. Neretī jau vēsturiski pieslēgumiem ir noteiktas jaudas, kuras klients nemaz nevēlas izmantot, jo tiek maksāts par nepārtrauktu ar pieprasītās jaudas apjomu, bet gan norēķini notika pēc faktiski patērētā elektrības daudzuma. Mainot sadales pakalpojumu tarifu struktūru, kā arī ieviešot obligātā iepirkuma jaudas komponenti, situācija ir mainījusies. Klienti, kuriem savos pieslēgumos ir lielas jaudas rezerves, tiek mudināti pārskatīt līgumos noteiktās jaudas, lai aprēķinātā elektrotīkla pieslēguma jauda atbilstu reālajām vajadzībām. Līdzīgi kā maksājumu par sistēmas pakalpojumiem, arī kopējo maksājumu par OIK var iedalīt divās daļās: mainīgā daļa (OIK), kura ir atkarīga no patērētās elektroenerģijas, bet fiksētā daļa (jaudas komponente) atkarīga no sprieguma pakāpes un pieslēguma tehniskajiem parametriem. **Arī pēc OIK finansēšanas modeļa izmaiņām ieguvēji ir tie klienti, kuri ir efektīvi elektroenerģijas lietotāji, kā arī rūpīgi izvērtējuši saviem elektrotīkla pieslēgumiem pieprasīto jaudu. Šiem klientiem rēķini ir samazinājušies vai nav mainījušies, tomēr arī sobrīd, izvēloties sev izdevīgāko un piemērotāko risinājumu, klienti var samazināt kopējās izmaksas par elektroenerģiju.**

Kopš šā gada 1.janvāra ir stājušās spēkā izmaiņas Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprinātās obligātā iepirkuma komponentes (OIK) galalietotājiem un arī tās apmērs lielā mērā ir atkarīgs no klientu objektos esošas elektrotīkla pieslēguma jaudas.

Ņemot vērā, ka nepieciešamā elektrotīkla pieslēguma jauda ir atkarīga no tā, kādas elektroiekārtas tiek darbinātas vienlaicīgi, klienti var samazināt elektrotīkla pieslēguma jaudu, nomainot savas elektroiekārtas uz efektīvākām, kā arī optimizējot savu elektroenerģijas patēriņa paradumu, elektroenerģijas izmantošanas biežumu un ilgumu. Kā arī elektroiekārtu stāvoklis – vai tās ir energoefektīvas un nav bojātas. Gadījumos, ja nav iespēju būtiski samazināt pieprasītā pieslēguma jaudu, pastāv dažādi risinājumi kā uzņēmumi var pārkārtot ražošanas ciklus, piemēram, elektroenerģiju patērējošas darbības veikt secīgi, nevis vienlaicīgi. Dažreiz vienkārši ir nepieciešams pārskatīt ražošanas procesu, jo dažu brīdi prasa lielu jaudu, piemēram, iekārtu ieslēgšanās brīdī, līdz ar to uzņēmumi var izvērtēt iespējas pārkārtot esošo sistēmu, jo ne jau visām iekārtām ir jāieslēdzas vienlaicīgi – to var darīt pakāpeniski. Pat birojiem, ja visus datorus ieslēgtu vienā laikā, būtu nepieciešama daudz lielāka pieslēguma jauda. Ar mūsdienu tehnoloģijām var izmērīt *pīķa* slodzes un, vadoties no tām, uzzināt, kāda būs optimālā vajadzīgā pieslēguma jauda. Ir uzņēmumi, kas savā darbā izmanto inovatīvas tehnoloģijas, veic iekārtu nomaiņu un modernizāciju, bet aizmirst par pieslēguma jaudas optimizēšanu. Izmantojot energoefektīvas iekārtas un inovatīvas tehnoloģijas, mainās arī faktiski nepieciešamās elektrotīkla pieslēguma jaudas apjoms. AS “Sadales tīkls” iesaka klientiem rekonstrukcijas, modernizācijas vai cita veida izmaiņu gadījumā padomāt arī par elektroenerģijas pieslēgumu jaudas iespējamām izmaiņām. Katrs gadījums ir individuāls, taču, izvērtējot savu elektrotīkla pieslēguma jaudu un reālo elektrības patēriņu, ir iespējas ietaupīt un nepārmaksāt. Savukārt, mājsaimniecību klienti var vienlaicīgi ieslēgt elektrisko plīti, ieslēgt trauku vai veļas mazgājamo mašīnu, ieslēgt putekļu sūcēju, bet var to darīt arī pakāpeniski – vispirms pagatavot ēst, tad nomazgāt traukus un vakarā ieslēgt veļas mašīnu. Tas būtiski samazinās nepieciešamo elektroenerģijas jaudu. Dažādi ieteikumi efektīvai elektrības lietošanai ir pieejami AS “Sadales tīkls” mājas lapā www.sadalestikls.lv.

2. **Pārskatīt elektroiekārtu lietošanas paradumus un nākotnes vajadzības**

3. **Apvienot mazas jaudas pieslēgumus**

Vēsturiski daudzviet klientu īpašumos ir izbūvēti vairāki pieslēgumi un uzstādīti vairāki elektroenerģijas skaitītāji un katrā no šiem pieslēgumiem klients ir pieprasījis noteiktu elektrotīkla pieslēguma jaudu. Piemēram, lauku īpašumos, kur ir atsevišķs elektrības pieslēgums mājai, saimniecības ēkai, pagrabam vai garāžai. Par katru no šiem elektrotīkla pieslēgumiem klientiem jāmaksā fiksētā maksa par pieslēguma nodrošināšanu, tādēļ AS “Sadales tīkls” piedāvā klientiem iespēju apvienot šos vēsturiski izbūvētos mazas jaudas elektrotīkla pieslēgumus un elektroenerģijas skaitītājus, līdz ar to samazināt kopējās izmaksas par elektroenerģiju. Bet, ja klienti savos objektos elektroenerģiju nelieto vai lieto to ļoti maz, klienti var izvērtēt, vai šajos īpašumos elektroenerģijas piegāde nākotnē viņiem būs nepieciešama.

4. **Sadalīt lielas jaudas elektrotīkla pieslēgumu**

Savukārt, ja klientiem īpašumā ir lielas jaudas elektrotīkla pieslēgums, AS “Sadales tīkls” piedāvā iespēju to sadalīt, piemēram, gadījumos, ja viens lielas jaudas pieslēgums nodrošina elektroapgādi gan mājai, gan kaltei, bet faktiski visa lielā pieslēguma jauda ir nepieciešama tikai kaltei un dažus mēnešus gadā. Šādos gadījumos, AS “Sadales tīkls” iesaka klientiem pieslēguma jaudu sadalīt, izveidojot mājai atsevišķu elektrotīkla pieslēgumu. Atsevišķa pieslēguma izbūve mājai nodrošinās, ka viens mazas jaudas elektrotīkla pieslēgums tiek izmantots efektīvi, savukārt otrs lielas jaudas elektrotīkla pieslēgums, tiek izmantots tad, kad tas ir nepieciešams. Un, ja šis lielas jaudas elektrotīkla pieslēgums tiek izmantots tikai sezonāli, klientiem ir iespēja šim objektam pārtraukt elektroenerģijas piegādi (uz laiku līdz 6 mēnešiem) un šajā laikā nemaksāt fiksēto maksu par pieslēguma nodrošināšanu.

5. **Pārtraukt elektroenerģijas piegādi objektam**

Kā līdz šim, AS “Sadales tīkls” turpina piedāvāt klientiem, tajā skaitā sezonāla rakstura elektroenerģijas lietotājiem, iespēju sezonālā darba laikā lietot elektrības pieslēgumus ar visu nepieciešamo jaudu un, kad tā nav nepieciešama, pārtraukt pieslēgumam elektroenerģijas piegādi uz laiku līdz 6 mēnešiem un šajā laikā nemaksāt fiksēto maksu par pieslēguma nodrošināšanu. Šāda iespēja ir visiem elektroenerģijas lietotājiem neatkarīgi no nozares vai darbības specifikas. Bet, ja elektroenerģijas piegādes pārtraukums pieslēgumam ir ilgāk par 6 mēnešiem, lai to atjaunotu, klientam jāsedz ar pieslēguma atjaunošanu vai ierīkošanu saistītās izmaksas. Šādos gadījumos AS “Sadales tīkls” individuāli izvērtē pieslēguma atjaunošanas iespēju, pārbauda, vai ir saglabājies pieslēguma nodrošināšanai nepieciešamais elektrotīkls uz attiecīgo pieslēguma vietu, piemēram, vai AS “Sadales tīkls” piederībā esošās elektrolīnijas ir darba kārtībā, un pārbauda, vai AS “Sadales tīkls” var nodrošināt klientam nepieciešamo elektrotīkla jaudu, no kā arī būs atkarīgas pieslēguma atjaunošanas izmaksas un pieslēguma atjaunošanas laiks. Šādu iespēju pārtraukt elektroenerģijas piegādi objektam uz laiku līdz 6 mēnešiem nodrošina spēkā esošie Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas noteikumi “Sistēmas pieslēguma noteikumi elektroenerģijas sistēmas dalībniekiem”.

6. **Izvēlēties izdevīgāko elektroenerģijas tirgotāja piedāvājumu un piemērotāko sadales sistēmas pakalpojumu tarifu plānu**

Samazināt kopējās izmaksas par elektroenerģiju klienti var ne tikai optimizējot elektrotīkla pieslēguma jaudu, bet arī izvēloties izdevīgākos elektroenerģijas tirgotāju piedāvājumus, turklāt juridiskās personas papildus var izvēlēties atbilstošāko sadales sistēmas pakalpojumu tarifu plānu. Jautājumos par elektroenerģijas piedāvājumiem klienti var vērsties pie sava tirgotāja, bet, lai aprēķināt piemērotāko sadales sistēmas pakalpojumu tarifu, klienti var izmantot AS “Sadales tīkls” mājas lapā www.sadalestikls.lv pieejamo *tarifu aprēķināšanas kalkulatoru*.